

Mladi risar in slikar.

Priobčuje *Vojteh Siž.*

Gotovo se še spominjate, dragi čitatelji, na berilni sestavek „Srna in mladič“, ki ste ga čitali v drugem razredu ljudske šole. V tem sestavku je opisano, kako svari srna svojega mladiča, naj ne hodi na plan in se naj skriva rajši pod grmovje, sicer

prileti orel in ga odnese s svojimi kremplji v zrak. Mlada srnica pa ni slušala svoje matere, marveč je hitela k cvetici, ki je rasla sredi tratice. V tem trenutku pa plane orel hipoma nanjo, da jo odnese v zrak.

Ta prizor vidite na tej sliki narisani z namenom, da tudi vi poizkušate narisati ali naslikati to, o čimer čitate v svojih čitankah. Urite se v tem, saj imate v šolskih knjigah mnogo gradiva za to. Svoje risbe in slike pa lahko pošljete na ogled našemu uredništvu, da vidimo, kako napredujete v risanju!

† Konrad Črnologar.

Dne 8. aprila t. l. je umrl v Šmarju na Dolenjskem ondotni učitelj Konrad Črnologar, ki je bil znan med učenim svetom kot temeljit domači zgodovinar. Njegovi spisi, v katerih vestno in natančno opisuje zgodovino mnogih slovenskih krajev, cerkv in gradov, so mnogoštevilni ter kažejo, s kako ljubeznijo je raziskoval pokojni Črnologar slovensko preteklost. — Rojen je bil v Višnji Gori l. 1860. Ker je bil ubožnih staršev sin, ni mogel v šole, ampak šel se

je učiti knjigoveštva. Hrepenenje po znanosti pa mu ni dalo pokoja. Zato se je trudil in učil, da je postal z lastno marljivostjo — učitelj. Zaradi njegovega znanja so ga imenovali za c. kr. konservatorja, t. j. služba, ki mu je nalagala dolžnost, da je proučeval slovensko zgodovino ter o uspehih svojega proučevanja pisal v znanstvene knjige. In ko je bil ravno na znanstvenem potovanju o pretekli Veliki noči, se je prehladil in umrl. Bodi učenemu možu ohranjen trajen spomin!

Kako se zdravijo živali.

Mnoge živali vedo za zdravilne trave. Kadar se prebudi medved iz zimskega spanja, se naje mahu, da si očisti želodec in čreva. Ljudje, ki poznajo pse, vedo, da so psi bolj zdravi na kmetih kakor v mestu.

Na kmetih more pes jesti razne trave. Nekega psa je ugriznil gad; pes je tekkel precej do studenca ter držal ranjeno nogo 24 ur v vodi in je tako ostal živ. Neki lovec je zastrupil vrane. Opazil je, da so potem odletele do nekega grma ter so začele kakor omamljene zobati neko zdravilno rastlino. Ko je lovec došel tja, je zapazil po zemlji mnogo raztresene zelenkaste tekočine, ki so jo vrane izbljuvale. One so torej vedele, da so jagode omenjene rastline zdravilne, da so takozvani protistrup.

Živali in dež.

Kako vpliva dež na živali, o tem piše neki angleški paznik vrta za živali. Volk poskakuje od veselja v zverinjaku, kadar dežuje podnevi; dež mu ugaja. A levi so nemirni, razburjeni, režé in mrmrajo, dokler jim ne prinesejo potrebnega deleža mesa ali veliko skledo mleka, tedaj se pomirijo nekoliko in zaspe. Kače in živali, ki žive v vodi, so veselejše, kadar dežuje. Medvedi in razne divje koze se ne zmenijo mnogo ni za dež ni za lepo vreme. Ptice so otožne ob deževnem vremenu, ne prepevajo ter se čutijo nesrečne.

Velikanova hrana.

Velikan Mahnov užije vsak dan za zajtrk velik lonec čaja, pol kile sira, pol kile sirovega masla in 6 do 8 žemelj. Opoldne poje 4 do 5 krožnikov juhe z rezanci, 3 do 4 kilograme mesa in skledo krompirja. Ob pol peti uri zaužije vrč kave, kilo slanine in hleb črnega kruha. Za večerjo ima skoro dve celi gosi s kruhom, po večerji pa se posladka z jabolki. Naposled poje 12 do 15 trdo kuhanih jajec, precej sirovega masla in sira. Pravijo pa, da trpi vendar še tuintam — glad.

Čaden bolnik.

V bolnici v San Franciscu v Ameriki imajo že več dni bolnika, ki je pozabil, kako mu je ime in kje je doma. Izgubil je popolnoma spomin na svojo preteklost. V bolnici so ga vpisali za Johna Meyersa, ker so našli pri njem majhen molitvenik, kjer je bilo zapisano to ime. Zdravniki so se trudili zaman, da bi obnovili z raznimi vprašanji njegov spomin. Bolnik misli, da je bil rojen v Novem Jorku, da je obiskoval vseučilišče v Jalu in da je bil nekoč pisatelj. Toda gotovega ne ve nič.

Jed in pijača.

Vsakomur je znano, da sta jed in pijača neizogibno potrebni za življenje. Vendar cenijo jed bolj nego pijačo. Že narodna govornica nam to dokazuje. Ljudje govorijo: "Jesti in piti." Nikoli ne čujemo: "Piti in jesti." Tudi govorimo, da si služimo vsak-

danji kruh, ne pa vsakdanje pijače. Vendar pa imajo ljudje pijačo mnogo bolj v časti nego jed. Saj imamo n. pr. vse polno napitnic (pesmi o vinu), toda nobene pesemce ne o kruhu ali sploh o jedi. Napivamo na zdravje svojim prijateljem, ali nikoli ne čujemo, da bi jedli na njih zdravje. — Najbolj je seveda, če jedo na svoje zdravje — sami.

Besedna naloga.

Priobčila Anica.

Besede značijo:

- 1.) krstno ime;
- 2.) reko;
- 3.) rezilno orodje;
- 4.) soglasnik;
- 5.) del sobe;
- 6.) branilca domovine;
- 7.) del posteljne opreme;
- 8.) domačo žival;
- 9.) žuželko;
- 10.) dan v tednu;
- 11.) šolsko pripravo;
- 12.) zelenjad;
- 13.) del okostnice;
- 14.) pridelek bučel;
- 15.) del sobe;
- 16.) glavno mesto;
- 17.) plemiča;
- 18.) poljsko ptico.

Besede po sredi odzgoraj dol povedo začetek znane rodoljubne pesmi.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev računske naloge v peti številki.

Za prvi polovnjak vina bi moral plačati 1 h, za drugi 2 h, za tretji 4 h, za četrti 8 h, za peti 16 h, za šesti 32 h, za sedmi 64 h, za osmi 128 h, za deveti 256 h, za deseti 512 h, za enajsti 1024 h, za dvanajsti 2048 h, za trinajsti 4096 h, za štirinajsti 8192 h, za petnajsti 16384 h, za šestnajsti 32768 h, za sedemnajsti 65536 h, za osemnajsti 131072 h, za devetnajsti 262144 h, za dvajseti 524288 h, za vseh dvajset polovnjakov torej 1,048.575 h = 10.485 K 75 h in za en polovnjak 52428 h = 524 K 28 h.

Pravo so jo rešili: Marica Majdič v Kranju; Tonček in Stanko Svetina, dijaka v Mariboru; Ida Ržičkova, učenka III. a. razr. pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Vladislav Fabjancič, Jožef Marinko, Matija Mergole, učenci IV. razr. v Rudolfovem; Mirko Crobath, dijak III. b. gimn. razr. v Kranju; Filipina Supancič, učenka VI. razr. v zavodu Huth v Ljubljani; Stanislav Novak, Franceelj Fabjancič, Janko Madronič, dijaki III. gimn. razr. v Rudolfovem; Milan in Vida Stancar v Ljubljani; Mici Rozman, Marija Abršek, Ivanka Kauderk, učenke III. razr. v St. Ilji pri Turjaku; Edvard in Alojzij Kunst, Ivan Cizel, učenci v Polzeli v Savinski dolini; Zlatica Brišnik, učenka pri Sv. Roku ob Sotli; Micka Osterc, učenka V. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju; Ivo Bezjak, učenec na c. kr. vadnici v Mariboru; Marija Pice, učenka III. razr. v Skočjani na Koroškem.